

**II WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP II – REJONOWY

**28 STYCZNIA 2021 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 46 punktów

Instrukcja dla ucznia (dotyczy wersji papierowej)

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 15 stronach jest wydrukowanych 18 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze tylko jedna odpowiedź. Wybierz tę odpowiedź i odpowiadającą jej literę zaznacz w kółku, np.:
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
9. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–2)

Zaznacz poprawną chronologicznie kolejność wydarzeń związanych z upadkiem Rzeczypospolitej w XVIII wieku.

1.1

- a) powstanie Rady Nieustającej, drugi rozbiór Polski, założenie Szkoły Rycerskiej, konfederacja targowicka
- b) założenie Szkoły Rycerskiej, powstanie Rady Nieustającej, drugi rozbiór Polski, konfederacja targowicka
- c) powstanie Rady Nieustającej, założenie Szkoły Rycerskiej, konfederacja targowicka, II rozbiór Polski
- d) założenie Szkoły Rycerskiej, powstanie Rady Nieustającej, konfederacja targowicka, II rozbiór Polski

1.2

- a) uchwalenie konstytucji 3 maja, drugi rozbiór Polski, ustanowienie orderu Virtuti Militari, rzeź Pragi
- b) drugi rozbiór Polski, ustanowienie orderu Virtuti Militari, rzeź Pragi, uchwalenie konstytucji 3 maja
- c) uchwalenie konstytucji 3 maja, ustanowienie orderu Virtuti Militari, drugi rozbiór Polski, rzeź Pragi
- d) ustanowienie orderu Virtuti Militari, uchwalenie konstytucji 3 maja, rzeź Pragi, drugi rozbiór Polski

Zadanie 2. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia obraz Jana Matejki – „Upadek Polski” namalowany w 1866 roku.

Odpowiedz na zamieszczone poniżej pytania związane z jego treścią.

2.1 Mężczyzna, który własnym ciałem zasłania drzwi, by zagrozić posłom drogę do Sali senatu, aby nie dopuścić do podpisania traktatu rozbiorowego to:

- a) Adam Czartoryski
- b) Jan Kiliński
- c) Tadeusz Rejtan

2.2. Scena przedstawia wydarzenia, które rozegrały się w Warszawie w roku:

- a) 1772
- b) 1773
- c) 1793

2.3. Marszałkiem sejmu rozbiorowego przekupionym przez Rosję, który wzywa na obrazie żołnierzy rosyjskich był:

- a) Adam Poniński
- b) Franciszek Salezy Jezierski
- c) Kazimierz Nestor Sapieha

Zadanie 3. (0–2)

Poniższa ilustracja przedstawia Pałac na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Odpowiedz na poniższe pytania związane z tym miejscem.

3.1. Pałac na wodzie został zbudowany w stylu:

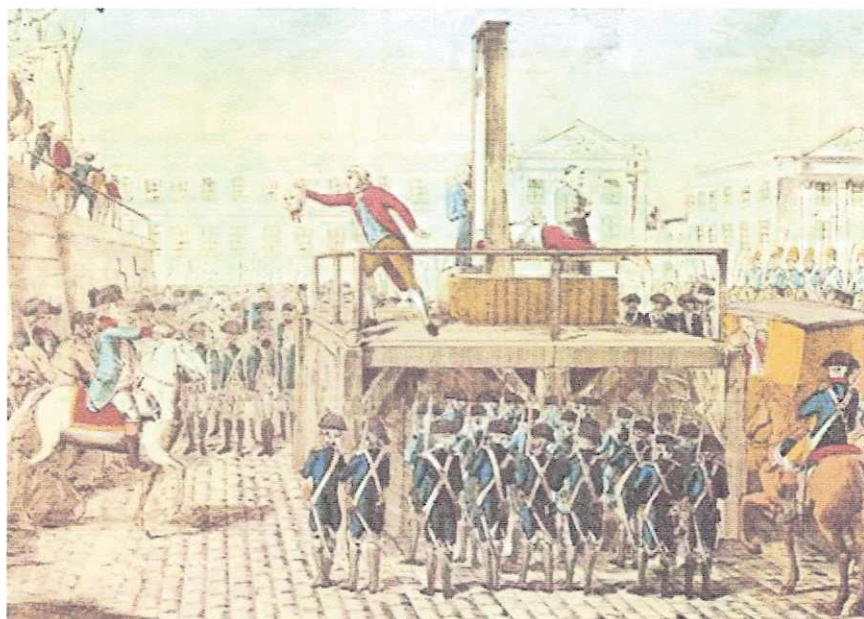
- a) barokowym
- b) klasycystycznym
- c) renesansowym

3.2. W czasach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego w Łazienkach odbywały się „obiady czwartkowe” z udziałem:

- a) Mikołaja Repnina
- b) Stanisława Leszczyńskiego
- c) Hugona Kołłątaja

Zadanie 4. (0–2)

Poniższa ilustracja przedstawia wydarzenie związane z rewolucją francuską. Dokończ poniższe zdania.

4.1. Król Francji Ludwik XVI został zgilotynowany

- a) w styczniu 1793 roku
- b) w listopadzie 1792 roku
- c) w marcu 1793 roku
- d) w 1794 roku

4.2. Przyczyną wydania wyroku śmierci na króla było:

- a) uznanie go za winnego kradzieży pieniędzy i próby wywozu za granicę Francji w 1792 roku
- b) oskarżenie o wsparcie terroru jakobińskiego
- c) uznanie go za winnego zdrady narodu.

Zadanie 5. (0–5)

Wskaż, które z poniższych zdań jest prawdziwe, a które fałszywe.

1. Księżę Józef Poniatowski zginął w 1813 roku w bitwie pod Lipskiem.	P / F
2. Jan Henryk Dąbrowski jest autorem pieśni legionów „Mazurka Dąbrowskiego”	P / F
3. W 1799 roku po dokonaniu zamachu stanu Napoleon ustanowił Dyrektoriat	P / F
4. Deklaracja praw człowieka i obywatela została uchwalona we Francji w 1789 roku	P / F
5. Pieśń wojenna Armii Renu z 1792 roku jest obecnym hymnem Republiki Francji	P / F

Zadanie 6. (0–3)

Przyporządkuj przedstawione poniżej herby z okresu zaborów.

A.

B.

C.

A)

- a) Herb Galicji i Lodomerii
- b) Herb Wielkiego Księstwa Poznańskiego
- c) Herb Kraju Przywiślańskiego

B)

- a) Herb Księstwa Warszawskiego
- b) Herb Prowincji Poznańskiej
- c) Herb Królestwa Polskiego

C)

- a) Herb Galicji i Lodomerii
- b) Herb Królestwa Polskiego (kongresowego)
- c) Herb Księstwa Warszawskiego

Zadanie 7. (0–2)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wskaż poprawne odpowiedzi.

Ja, Abraham Lincoln, prezydent Stanów Zjednoczonych [...] polecam i ogłaszam, że wszystkie osoby trzymane w niewoli w wymienionych stanach i ich częściach będą odtąd wolne, a rząd Stanów Zjednoczonych wraz z władzami Armii i Marynarki Wojennej uznawać i strzec będzie ich wolności. Niniejszym nakazuję też wyzwolonym w ten sposób by powstrzymali się od wszelkiej przemocy, z wyjątkiem koniecznej samoobrony i polecam im, by we wszystkich przypadkach, w których jest to możliwe pracowali z oddaniem, w zamian za rozsądne wynagrodzenie.

7.1. Powyższy dokument wydany przez Abrahama Lincolna jest:

- a) fragmentarne Deklaracji Niepodległości
- b) aktem amnestii dla więźniów politycznych
- c) aktem zniesienia niewolnictwa

7.2. Powyższy dokument został wydany:

- a) w 1776 roku
- b) w 1863 roku
- c) w 1865 roku

Zadanie 8. (0–3)

Przeczytaj poniższe opisy wydarzeń i wskaż poprawne odpowiedzi.

8.1. Powstanie to wybuchło w Indiach przeciwko kolonistom brytyjskim. Zbuntowały się oddziały wojskowe, które odmówiły wykonywania rozkazów w związku z regulaminem wojskowym i koniecznością korzystania z wyposażenia, które naruszało zakazy religijne wynikające z islamu i hinduizmu.

- a) powstanie sipajów
- b) powstanie bokserów
- c) powstanie Mahdiego

8.2. Do tej rozstrzygającej bitwy doszło w maju 1905 roku. Starcie zakończyło się klęską carskiej Floty Bałtyckiej, co wyraźnie osłabiło pozycję Rosji i cara Mikołaja II Romanowa. Porażka w wojnie miała także wpływ na rozwój wypadków związanych z falą rewolucyjnych wystąpień.

- a) bitwa Jutlandzka
- b) bitwa pod Cuszimą
- c) bitwa pod Galipoli

8.3. Był rok 1915. Podczas tej niezwykle krwawej bitwy wojska niemieckie po raz pierwszy użyły gazów bojowych. W celu zdobycia przewagi użyty został związek chemiczny, który wywołał w wojskach alianckich panikę oraz śmiertelne spustoszenie. Po tych wydarzeniach żołnierze obu stron zostali wyposażeni w maski przeciwgazowe.

- a) bitwa pod Ypres
- b) bitwa nad Marną
- c) bitwa pod Verdun

Zadanie 9. (0–2)

Wskaż poprawne odpowiedzi w brakujące w tekście miejsca.

W roku 1908 z inicjatywy Józefa Piłsudskiego we [...A...] powstała organizacja - Związek Walki Czynnej, której głównym celem było wykształcenie kadry dowódczej na potrzeby planowanego powstania w zaborze rosyjskim. Na czele organizacji stanął [...B...]

A

a) w Warszawie

b) w Krakowie

c) we Lwowie

B

a) Stefan Okrzeja

b) Kazimierz Sosnkowski

c) Józef Mirecki „Montwiłł”

Zadanie 10. (0–4)

Do podanych poniżej opisów przyporządkuj odpowiednią postać historyczną:

10.1 Był zwolennikiem ugodowej polityki wobec Rosji. Pełnił funkcje zwierzchnika Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego, a następnie Naczelnika Rządu Królestwa Polskiego. Porażka jego działań sprawiła, że car odwołał go ze stanowiska.

a) Aleksander Apuchtin

b) Aleksander Wielopolski

c) Fiodor Berg

10.2 Gubernator Litwy i Białorusi mianowany przez cara Aleksandra II. Jego zadaniem było tłumienie powstania styczniowego. Słynął z okrucieństwa, palenia wsi sprzyjających powstańcom oraz licznych egzekucji od których otrzymał przydomek „Wieszatiel”

a) Ludwik Waryński

b) Piotr Stołypin

c) Michaił Murawjow

10.3 Był polskim politykiem, i działaczem niepodległościowym uznawanym za ojca polskiej myśli socjalistycznej. W listopadzie 1892 roku brał udział w zjeździe w Paryżu podczas którego utworzona została Polska Partia Socjalistyczna. Stanął na czele Polskiego Skarbu Wojskowego powołanego w 1912 roku z inicjatywy Józefa Piłsudskiego.

- a) Bolesław Limanowski
- b) Ignacy Daszyński
- c) Zygmunt Balicki

10.4 Był rosyjskim politykiem związanym z partią eserowców. W okresie pomiędzy rewolucją lutową a przewrotem bolszewickim pełnił szereg wysokich stanowisk. Był między innymi premierem i wodzem naczelnym. Od lipca 1917 roku kierował Rządem Tymczasowym.

- a) Piotr Stołypin
- b) Lew Trocki
- c) Aleksander Kiereński

Zadanie 11. (0–1)

Na przełomie XIX i XX wieku powstały dwa dramaty – „Wesele” i „Noc listopadowa” odwołujące się do wydarzeń historycznych. Przyczyniły się one do ukształtowania w XIX wieku nowoczesnego narodu polskiego, a dzięki nim Polacy zyskiwali świadomość swojej przeszłości i odrębności. Wskaż, kto był autorem wymienionych powyżej dramatów historycznych.

- a) Maria Konopnicka
- b) Stanisław Wyspiański
- c) Bolesław Prus
- d) Eliza Orzeszkowa

Zadanie 12. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia monetę wybitą w XIX wieku w Wolnym Mieście Krakowie. Zapoznaj się z jej treścią i odpowiedz na poniższe pytania.

12.1 Wolne Miasto Kraków istniało w latach:

- a) 1815 – 1831
- b) 1815 – 1848
- c) 1815 – 1846

12.2 Ustrój Wolnego Miasta Krakowa regulowała:

- a) konstytucja Wolnego Miasta Krakowa
- b) umowa zawarta pomiędzy Senatem rządzącym a carem Mikołajem I
- c) statut uchwalony przez Radę Wolnego Miasta Krakowa

12.3 Wolne Miasto Kraków było:

- a) niepodległym państwem
- b) państwem połączonym unią personalną z Cesarstwem Habsburgów
- c) protektoratem pod kontrolą państw zaborczych

Zadanie 13. (0–2)

Na ilustracji znajduje się wybitna fizyczka i chemiczka, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla – Maria Skłodowska Curie. Wskaż za jakie osiągnięcia naukowe otrzymała to prestiżowe wyróżnienie. Pamiętaj, że w tym zadaniu są dwie prawidłowe odpowiedzi.

- a) skroplenie powietrza
- b) badania nad Azotem i Potasem

- c) uzyskanie czystego Radu
- d) odkrycie zjawiska elektromagnetyzmu
- e) badania nad promieniotwórczością
- f) skroplenie wodoru

Zadanie 14. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i odpowiedz na pytania:

Najjaśniejszy cesarzu i królu miłościwy! [...] Wśród krwawych bojów Miłościwy Panie, niósł i nasz kraj krew synów w ofierze [...] i rozgrzał męstwo mnogich zastępów, które z łona jego wychodząc, stanowią znaczną część Twojej armii. [...] Skoro nadejdzie pora, przystąpimy do zadania przekazanego przez Ciebie reprezentantom królestw i krajów Austrię składających. Z ufnością i otuchą, bo przekonani jesteśmy, że [...] prawa i dziejowe tradycje krajów w skład państwa wchodzących dojdą do pełnego znaczenia [...] niepodobnym się już stanie system centralizacji, która [...] podkopywała to, co stanowi całego państwa potęgę. W owym to zgubnym systemie leży przyczyna mnogich cierpień i naszych klęsk państwa. Austria zaś powinna być silna i potężna. Takie posłannictwo było udziałem naszym przez długie wieki. Bez obawy więc odstępstwa od myśli naszej narodowej, z wiarą w posłannictwo Austrii i z ufnością w stanowczość zmian, które Twoje monarsze słowo jako niezmienny zamiar wyrzekło, z głębi serc naszych oświadczamy, że przy Tobie Najjaśniejszy Panie stoimy i stać chcemy.

14.1 Powyższy tekst reprezentuje postawę:

- a) lojalistyczną
- b) niepodległościową
- c) republikańską

14.2 Adresatem powyższych słów był:

- a) Franciszek Józef I
- b) Mikołaj I Romanow
- c) Karol I Habsburg

14.3 Powyższy dokument był jednym z kroków na drodze ku:

- a) stworzeniu autonomii galicyjskiej
- b) uzależnieniu Wolnego Miasta Krakowa od Imperium Habsburgów
- c) podporządkowaniu Legionów Polskich państwu Trójprzymierza.

Zadanie 15. (0–2)

Poniższa karykatura przedstawia francuskiego biologa i chemika, który w 1885 roku jako pierwszy zastosował szczepionkę przeciwko jednej z groźnych chorób zakaźnych. Wskaż jego imię i nazwisko oraz chorobę na którą wynalazł szczepionkę.

15.1 Postać na karykaturze to:

- a) Adam Smith
- b) Ludwik Pasteur
- c) Robert Koch
- d) Karl Webber

15.2 Choroba zakaźna, na którą wynalazł szczepionkę to:

- a) żółtaczka
- b) dur brzuszny
- c) gruźlica
- d) wścieklizna

Zadanie 16. (0–3)

Poniższy obraz przedstawia wydarzenia Proklamacji Cesarstwa Niemieckiego. Odpowiedz na pytania związane z tym wydarzeniem.

16.1 Do wydarzenia przedstawionego na obrazie doszło w roku:

- a) 1870
- b) 1871
- c) 1866

16.2 Cesarzem Niemiec został wówczas:

- a) Fryderyk Wilhelm IV
- b) Fryderyk III
- c) Wilhelm I

16.3 Wydarzenie przedstawione na ilustracji miało miejsce:

- a) w Pałacu Cesarskim Charlottenburg w Berlinie
- b) w rezydencji władców Prus w Poczdamie
- c) w Sali Lustrzanej pałacu w Wersalu

Zadanie 17. (0–2)

Podstawą nurtu chrześcijańskiej demokracji (tzw. chadecji) była społeczna nauka kościoła. Kto był jej twórcą oraz jak nazywał się dokument leżący u podstaw jej założeń?

17.1 Twórcą nauki społecznej Kościoła był:

- a) Pierre Josepf Proudhon
- b) Sadi Carnot
- c) papież Leon XIII
- d) Michał Bakunin

17.2. Dokument będący fundamentem nauki społecznej kościoła to:

- a) bulla Misericordiae vultus
- b) encyklika Rerum Novarum
- c) konstytucja III Republiki Francuskiej
- d) manifest Chrześcijańskiej Partii Pracy

Zadanie 18. (0–2)

Poniższa ilustracja przedstawia fotografię oddziału związanego z powstaniem styczniowym. Dokończ poniższe zdania związane z jej treścią.

18.1 Fotografia przedstawia oddział:

- a) liniowej piechoty rosyjskiej
- b) żuawów śmierci
- c) piechoty polskiej tzw. czwartaków

18.2 Formacja przedstawiona na zdjęciu wzorowana była na oddziałach służących w:

- a) armii brytyjskiej
- b) armii pruskiej
- c) armii amerykańskiej
- d) armii francuskiej